

## Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

### 2554

Vragen van de leden **Leijten** en **Van Gerven** (beiden SP) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat de Orde van Medisch Specialisten vindt dat patiënten moeten meebetalen aan een second opinion* (ingezonden 15 mei 2013).

Antwoord van minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 12 juni 2013)

Vraag 1 en 15

Wat is uw reactie op het bericht dat de Orde van Medisch Specialisten vindt dat patiënten moeten meebetalen aan een second opinion?<sup>1</sup>

Kunt u de garantie geven dat de second opinion zonder eigen bijdrage in het basispakket gehandhaafd blijft? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1 en 15

Zoals ik uw Kamer heb laten weten, heb ik op 10 februari jl. in het programma Buitenhof een oproep gedaan aan partijen in het zorgveld om mee te denken over alternatieven voor pakketmaatregelen. De suggestie van de Orde van Medisch Specialisten (de Orde) op het terrein van de second opinion komt daaruit voort.

Ik heb partijen gevraagd om hun suggesties vóór 1 september 2013 aan mij op te sturen. Ik zal de binnengekomen suggesties vervolgens gebundeld aan het College voor Zorgverzekeringen (CVZ) voorleggen voor een toets op de uitvoerbaarheid en de te verwachten besparingen. Op basis van deze toets, de dan voorliggende rapporten van het CVZ over het te verzekeren pakket en eventuele andere relevante informatie zal ik in het voorjaar van 2014 een beslissing nemen over de pakketmaatregelen die per 1 januari 2015 moeten zijn gerealiseerd. Bij de beslissing zal ik onder meer de suggestie van de Orde meenemen.

Ik wil niet vooruitlopen op die besluitvorming, omdat ik mijn beslissing wil baseren op alle adviezen en suggesties die op dat moment voorliggen. Ik zal dan ook nu nog geen uitspraak doen over deze suggestie van de Orde. Daar waar in vervolgvragen wordt gevraagd of de second opinion zonder eigen bijdrage in het basispakket gehandhaafd blijft, is het bovenstaande ook een antwoord op die vragen.

<sup>1</sup> «Patiënt moet meebetalen aan second opinion», Nu.nl 7 mei 2013, <http://www.nu.nl/binnenland/3416288/patient-moet-meebetalen-second-opinion.html>

#### Vraag 2, 3, 4, 5 en 7

Is het naar uw oordeel waardevol dat patiënten de mogelijkheid hebben een second opinion te laten uitvoeren? Kunt u uw antwoord toelichten?  
Bent u van mening dat patiënten lichtvaardig om een second opinion vragen? Kunt u uw antwoord toelichten?  
Erkent u dat een gestelde diagnose in veel gevallen een zeer grote impact heeft op het leven van een patiënt? Bent u daarom van mening dat een patiënt altijd het recht heeft op een tweede mening? Zo nee, waarom niet? Zo ja, betekent dit dat de second opinion zonder eigen bijdrage in het basispakket gehandhaafd blijft?  
Hoe reageert u op de uitspraak van de voorzitter van het Raad van Bestuur van het Nederlands Kanker Instituut dat het voor patiënten met kanker belangrijk is dat zij toegang hebben tot een tweede mening?<sup>2</sup>  
Bent u van mening dat een arts niet onfeilbaar is? Bent u daarom van mening dat een patiënt ter controle altijd het recht moet hebben op een mening van een andere arts? Zo nee, waarom niet? Zo ja, betekent dit dat de second opinion zonder eigen bijdrage in het basispakket gehandhaafd blijft?

#### Antwoord 2, 3, 4, 5 en 7

In 2010 heeft het CVZ een standpunt uitgebracht over de second opinion.<sup>3</sup> In 2011 heeft het CVZ bovendien een rapport uitgebracht over medische tests, waarin nadere uitspraken worden gedaan die van belang zijn voor de second opinion.<sup>4</sup> Al deze standpunten betrek ik bij de afwegingen ten aanzien van het te verzekeren pakket.

#### Vraag 6

Hoeveel vrouwen met borstkanker kiezen na een second opinion alsnog voor een borstsparende operatie? Is dit aantal voor u aanleiding om de second opinion zonder eigen bijdrage in het basispakket te handhaven? Kunt u uw antwoord toelichten?<sup>5</sup>

#### Antwoord 6

Hierover zijn mij geen cijfers bekend.

#### Vraag 8

Is het waar dat in 19% van de gevallen na een second opinion de diagnose wordt herzien? Zo nee, om welk percentage gaat het? Bent u van mening dat dit percentage de waarde van de second opinion bewijst? Is dit voor u aanleiding de second opinion zonder eigen bijdrage in het basispakket te handhaven? Zo nee, waarom niet?<sup>6</sup>

#### Antwoord 8

Ik kan het cijfer over het aantal herziene diagnoses niet bevestigen. Het herzien van een diagnose betekent overigens niet per definitie dat de eerste diagnose onjuist was. Als criterium voor het bepalen van de relevantie van de second opinion is een dergelijk cijfer dan ook niet bruikbaar. De meningen over de meerwaarde van een second opinion lopen sterk uiteen.

#### Vraag 9

Deelt u de mening dat het verdwijnen van de second opinion uit het basispakket een onacceptabele tweedeling met zich meebrengt tussen mensen die zich wel een second opinion kunnen veroorloven, en mensen die dit niet kunnen betalen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, betekent dit dat de second opinion zonder eigen bijdrage in het basispakket gehandhaafd blijft?

<sup>2</sup> NKI: Second opinion van levensbelang, Zorgvisie 8 mei 2013, <http://www.zorgvisie.nl/Kwaliteit/Nieuws/2013/5/NKI-Second-opinion-van-levensbelang-1250502W/>

<sup>3</sup> [http://www.cvz.nl/binaries/live/cvzinternet/hst\\_content/nl/documenten/standpunten/2010/sp1003+second+opinion.pdf](http://www.cvz.nl/binaries/live/cvzinternet/hst_content/nl/documenten/standpunten/2010/sp1003+second+opinion.pdf)

<sup>4</sup> [http://www.cvz.nl/binaries/live/cvzinternet/hst\\_content/nl/documenten/rapporten/2011/rpt1101-medische-tests.pdf](http://www.cvz.nl/binaries/live/cvzinternet/hst_content/nl/documenten/rapporten/2011/rpt1101-medische-tests.pdf)

<sup>5</sup> NKI: Second opinion van levensbelang, Zorgvisie 8 mei 2013, <http://www.zorgvisie.nl/Kwaliteit/Nieuws/2013/5/NKI-Second-opinion-van-levensbelang-1250502W/>

<sup>6</sup> 19 procent van diagnoses wijzigt na second opinion, 6 februari 2013, <http://www.kiesbeter.nl/algemeen/nieuws-2013/19-procent-van-diagnoses-wijzigt-na-second-opinion/>

#### Antwoord 9

Bij beslissingen over aanspraken in het te verzekeren pakket en over eigen betalingen worden verschillende afwegingen meegenomen. Aspecten zoals de betaalbaarheid van de zorg als zodanig en de vraag of zorg voor eigen rekening en eigen risico is te dragen spelen daarbij bijvoorbeeld mee. De verschillende afwegingen zullen bij mijn beslissing in het voorjaar van 2014 een rol spelen.

#### Vraag 10

Deelt u voorts de mening dat er veel te besparen is in de zorg, zonder dat patiënten daar wat van merken of er een toenemende tweedeling ontstaat in de zorg?

#### Antwoord 10

Zoals u weet, werk ik op diverse terreinen aan het terugdringen van de groei van de zorguitgaven. Het is niet of-of, maar en-en: alle noodzakelijke maatregelen dienen te worden genomen om de uitgaven van de zorg in de hand te houden. Dit betekent dat het noodzakelijk is om òn verspilling in de zorg aan te pakken en een doelmatige verstrekking van het verzekerd pakket te bevorderen, òn dat ik met partijen actief ben om fraude in de zorg te bestrijden en het toezicht op de rechtmatigheid in de zorg te versterken, òn dat het noodzakelijk is om te kijken naar de samenstelling van het verzekerd pakket. Daar waar er mogelijkheden zijn om besparingen te realiseren die patiënten niet of slecht in beperkte mate raken, zal ik dat uiteraard niet nalaten.

#### Vraag 11

Welke ideeën heeft u binnen gekregen na uw oproep in het TV-programma Buitenhof om te komen met mogelijke besparingen in de zorg? Welke ideeën zitten daartussen die patiënten niet raken? Welke besparing is met die ideeën te realiseren?<sup>7</sup>

#### Antwoord 11

Zoals hierboven aangegeven heb ik partijen gevraagd om hun suggesties vóór 1 september 2013 aan mij op te sturen. Bovendien krijg ik nog steeds suggesties van burgers en individuele beroepsbeoefenaren binnen via het e-mailadres [betalbarezorg@minvws.nl](mailto:betalbarezorg@minvws.nl). In september zet ik alle binnengekomen suggesties op een rij en zal ik het CVZ vragen een toets te doen op uitvoerbaarheid en te verwachten besparingen ten aanzien van de suggesties die betrekking hebben op het te verzekeren pakket. Ik zal uw Kamer hierover informeren.

#### Vraag 12

Hoe reageert u op de uitspraak van hoogleraar gezondheidseconomie Wim Groot dat bezuinigen op de second opinion «een druppel op de gloeiende plaat is»?<sup>8</sup>

#### Antwoord 12

Bij mijn beslissing over de maatregelen in het te verzekeren pakket neem ik uiteraard mee welke besparing met de maatregel te verwachten is.

#### Vraag 13

Is het waar dat de second opinion kostenbesparend werkt? Wat is de gemiddelde besparing per patiënt? Wat is de totale besparing per jaar? Is dit aantal voor u aanleiding om de second opinion zonder eigen bijdrage in het basispakket te handhaven? Kunt u uw antwoord toelichten?<sup>9</sup>

#### Antwoord 13

Gevalideerde gegevens over te boeken besparingen zijn mij niet bekend.

<sup>7</sup> Buitenhof, 10 februari 2013, <http://programma.vpro.nl/buitenhof/afleveringen/buitenhof-10-februari-edith-schippers---t-gas-in-groningen.html>

<sup>8</sup> Meebetalen aan second opinion, De Gids.fm 7 mei 2013, <http://www.radio1.nl/items/77702-meebetalen-aan-second-opinion>

<sup>9</sup> «Second opinion werkt juist besparend», 7 mei 2013, <http://www.bnr.nl/nieuws/44805-1305/patint-moet-meebetalen-aan-second-opinion>

Vraag 14

Gaat uw voorkeur uit naar het afkomen van de winsten van de zorgverzekeraars of het heffen van een eigen bijdrage op de second opinion?

Antwoord 14

Deze zaken zijn totaal onvergelijkbaar en hebben geen relatie. Het is dus niet zinvol een vergelijking te maken.